

BİRİNCİ BÖLÜM

KARAR

Başvuru Numarası : 2013/216
Karar Tarihi : 11/12/2014

Başkan : Serruh KALELİ
Üyeler : Hicabi DURSUN
Erdal TERCAN
Zühtü ARSLAN
Hasan Tahsin GÖKCAN
Raportör : Muharrem İlhan KOÇ
Başvurucu : A.V.
Vekili : Av. Cansın Özlem ŞAFFAK

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvurucu, yargılamanın hakkaniyete uygun yürütülmemesi ve makul sürede sonuçlandırılmaması nedeniyle kişi hürriyeti ve güvenliği ile adil yargılanma hakkının ihlal edildiğini ileri sürmüştür.

II. BAŞVURU SÜRECİ

2. Başvuru, 24/12/2012 tarihinde Bakırköy 12. Ağır Ceza Mahkemesi aracılığıyla yapılmıştır. Dilekçe ve eklerinin idari yönden yapılan ön incelemesi neticesinde Komisyona sunulmasına engel bir eksikliğin bulunmadığı tespit edilmiştir.

3. Birinci Bölüm Üçüncü Komisyonunca, 9/7/2013 tarihinde kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına, dosyanın Bölüme gönderilmesine karar verilmiştir.

4. Bölüm tarafından 7/1/2014 tarihinde kabul edilebilirlik ve esas incelemesinin birlikte yapılmasına karar verilmiştir.

5. Başvuru konusu olay ve olgular 7/1/2014 tarihinde Adalet Bakanlığına bildirilmiştir. Adalet Bakanlığı 20/1/2014 tarihli yazısında, Anayasa Mahkemesinin önceki kararlarına ve bu kapsamda sunulan görüşlerine atfen başvuru hakkında görüş sunulmasına gerek görülmediğini bildirmiştir.

III. OLAY VE OLGULAR

A. Olaylar

6. Başvuru formu ve eklerinde ifade edildiği şekliyle ve UYAP aracılığıyla erişilen bilgi ve belgeler çerçevesinde olaylar özetle şöyledir:

7. Başvurucu ile aynı yerde ikamet eden diğer bir kişi hakkında, apartman yöneticiliğinden kaynaklanan ve daha önce var olan husumet nedeniyle 7/4/2006 tarihinde karşılıklı yaralama suçunu işledikleri isnadıyla Gaziosmanpaşa Cumhuriyet Başsavcılığının 22/8/2006 tarihli iddianamesiyle Gaziosmanpaşa 2. Asliye Ceza Mahkemesinde kamu davası açılmıştır.

8. Gaziosmanpaşa 2. Asliye Ceza Mahkemesi 30/4/2008 tarih ve E.2006/1069, K.2008/505 sayılı kararıyla eylemlerin öldürmeye teşebbüs suçunu oluşturacağı gerekçesiyle görevsizliğine ve dosyanın Bakırköy Ağır Ceza Mahkemesine gönderilmesine karar vermiştir.

9. Görevsizlik kararına ilişkin gerekçede, müşteki sanıklarla ilgili Adli Tıp Kurumu 2. İhtisas Kurulunun 20/7/2007 ve 25/7/2007 tarihli raporlarında yer alan yaralanmaların oluşuna ve niteliğine dair değerlendirmelerin esas alındığı görülmektedir.

10. Bakırköy 12. Ağır Ceza Mahkemesinin E.2008/486 sayılı dosyasında devam eden yargılamada Mahkemenin 12/10/2010 tarih ve E.2008/486, K.2010/391 sayılı kararıyla başvurucu ve diğer müşteki/sanık karşılıklı olarak öldürmeye teşebbüs suçunu işledikleri ve ilk haksız hareketin kim tarafından yapıldığının tespit edilemediği gerekçesiyle ayrı ayrı 5 yıl 10 ay hapis cezasına mahkûm edilmiştir.

11. İlk derece mahkemesinin gerekçeli kararında "Özel A. Ş. Hastanesine ait İ.D.'nin doktor epikriz formu, İ.D.'a ait film, Özel G. Hastanesinde çekilmiş A. V.'a ait filmler, şikâyet dilekçeleri, olay yeri inceleme raporu ve krokisi, Özel A. Ş. Hastanesinin İ. D.'a ait geçici adli rapor formu, 07.04.2006 tarihli tutanak, Özel G. Hastanesinin A. V.'a vermiş olduğu geçici adli rapor, 10.06.2006 tarihli ekspertiz raporu, 07.07.2006 tarihli ekspertiz raporu, Adli tıp kurumu Gaziosmanpaşa şube müdürlüğünün 08.05.2006 ve 16.05.2006 tarihli raporları, Adli tıp kurumu 2. İhtisas Kurulunun 20.07.2007 ve 21.01.2008 tarihli raporları, Adli tıp kurumu 1. İhtisas Kurulunun 25.07.2007 tarihli raporu, görevsizlik kararı, nüfus sabika kaydı, emanet eşya makbuzları, tanıkların beyanları, katılan sanıkların savunmaları" deliller başlığı altında belirtilmiştir.

12. İlk derece mahkemesinin gerekçeli kararında, adli raporlar, olay yeri inceleme raporu ve diğer ilgili belgeler yanında, müşteki sanıklar ile tanıklar İ.K., E.K., Y.G. ve E.B.'nin anlatımları yer almaktadır.

Müşteki/sanık (başvurucu) A. V., "diğer müşteki sanık ile aramızda apartman yönetimi nedeni ile sorun vardı ben eski yöneticiydim eylem tarihinde İbrahim kendi normal kapısından dairesine çıkabilecekken beni görmüş ve sabah ben işe giderken bulunduğum iki blok un arasındaki tarafa doğru gelip küfürler ederek bana saldırdı. Seni geberteceğim gibi laflar ediyordu. Ben de git bırak işe gideceğim dedim buna rağmen saldırısına devam etti. Ve elinde bulunan bıçak ile bana vurmaya başladı ben yaralandım aynı zamanda küfürler ediyordu kaç kez vurdu hatırlamıyorum bu arada gasp olayları nedeni ile arabamda taşıdığım bıçak aklıma geldi. Bıçağı almaya gittiğimde yine saldırdı. Bana vururken kolumu kaldırdım yapma dedim ben de vururum dedim. Kolumdan da yaralandım. Ondan sonra ben de kendisine vurmaya başladım kaç kez vurduğumu hatırlamıyorum ayrıca ben bu bıçağın suç olduğunu bilmiyorum seyyar satıcıdan almıştım. Ben diğer müşteki sanıktan şikâyetçiyim katılma talebimde vardır"

Diğer müşteki/sanık İ. D., Yönetici olmamız nedeni ile diğer müşteki sanık ile aramızda husumet vardı benim yönetici olduğum dönemde sanık da aidat ödememişti o olay nedeni ile Müşteki sanık A. ile iki akrabası beni dövmüşlerdi. O dosya numarasını daha sonra bildireceğim olay günü de sanık A. bana küfür

ederek yaklaştı vurdu. Karşılıklı yumruklaştık bu sırada çenemden dudağımdan kan geldiği fark ettim baktığımda ayağımdan aşağıya kan akıyordu kasığımdan yaralandığımı anladım. Hem kasığından hem ağzımdan yaralanmışım. Bunun üzerine arabama doğru koştum. Balık yakalama sırasında kullandığım çakı bıçağını aldım. Bu arada sanık beni kovaladı. Kan izleri arabamın yanında da vardı tutanaklar da bu bellidir. Bu sırada ben de çakı bıçağını alıp diğer müşteki sanığa vurdum iki kez vurdum karnından yaralandığını fark ettim. Daha sonra yere düştüm ben yerde iken de müşteki sanık A. bıçak ile vurmaya devam etti ben kavga sırasında oraya gelenlere bıçağı vermişim ancak A. vermemiş. Ben yerde iken de vurmaya devam etti. Daha sonra H. isimli tanık A. ye vurarak elindeki bıçağı almış, bende diğer müşteki sanık tan şikâyetçiyim katılma talebim vardır.

Tanık İ.K., "Ben söz konusu apartman da zemin katta oturuyorum müşteki sanıkların ikisi de komşum olur olay tarihinde normalde çalıştığım halde o gün işe gitmemiştim bir ara sesler duydum mutfak camından baktığımda kavga vardı İ. Bey in elinde bıçak vardı ve A. bey kendisini savunuyordu yapma işe gidecektim gibi şeyler söylüyordu, bunun üzerine polisi aradım tekrar döndüğümde mutfak camından değil salon penceresinden baktığımda benim pencerenin yanında idiler ve A. beyin pantolonundan kan akıyordu. Tekrar polise telefon ettim insanlar ölünce mi geleceksiniz dedim tekrar baktığımda benim camın önünden gitmişlerdi. İ. Bey i arabaya koyuyorlardı. A. bey de kendi arabasının yanına geldi. Apartmana yukarıya doğru bakıp kimse yok mu yahu diyordu bilgim bundan ibarettir, A. Blok Zemin katta oturuyorum. A blok ve B blok arasında 50 metre mesafe vardı. İlk gördüğümde benim mutfağın camının önünde idiler daha sonra benim salonun tarafına geçtiler ikinci kez telefon açtığımda B blok un arasına geçmişlerdi. Ben A Blok dayım onlar B tarafına geçmişlerdi olayda orada bitti A. V. 'in arabası benim mutfağın tam karşısına park eder o gün İ. bey in arabası nereye park etmişlerdi hatırlamıyorum B blok un önünde İ. beyi araca bindirdiler."

Tanık E.K., "Ben olay tarihinde balkonda çay içiyordum baktığımda aşağıda A. bey in arabasının yanında müşteki sanıklar A. ve i. ' in yumruklaştığını gördüm yukarıdan yapmayın diye bağırdım ancak durmadılar ben sesimi duyuramadım yumruklaştırken İ., A. beyi bıraktı sol eli ile arka cebinden bıçak çıkardığını gördüm ben orayı seyir mahallinin terk edene kadar A. nin elinde bıçak yoktu. Ben 6. katta B blok da oturuyorum onlar A Blok civarında kavga ediyorlardı ben asansör çağırıp inene kadar zaman geçti bizim B blok un köşesinde yerde ikisi de yaralı vaziyette perişan idi ikisinin elinde de bıçak vardı ellerinden bıçakları aldık gençler polis çağıralım dediler ben de yaralı oldukları için hastaneye götürelim dedik ikisini de kendi arabalarına atarak hastaneye götürdük "

Tanık Y.G., "Olay günü ikamet ettiğim A blok un otoparkında camın önünde kahvaltı yaparken otoparkta A.V. ile İ.D. 'nin kavga ettiklerini İ.D. 'nin yerde A.V. 'in da İ. ' in boğazını sıkarken gördüm yanlarında bir şahıs daha vardı. O da İ.D. ye vuruyordu. A.V. 'in eşi ve kızı da yanındaydı olaya müdahale etmiyorlardı. Elllerinde bıçak görmedim bu arada İ.D. un oğlu gelerek onu yerden kaldırdı. İ.D. yerden kalkarken A.V. 'in eli hala boğazındaydı. " demiş Sanık A.V. 'in müdafininin talebi ile huzurdaki tanıktan sorulduğunda "benim bulunduğum blokta aynı hizada Zemin katta oturmaktadır. Ben bıçaklanma olayını görmedim ben o sırada banyoda idim "

Tanık E.B., "ben o dönemde söz konusu apartmanda apartman görevlisi idim çocuğum hastaneden getiriyordum bir bayan sanırım kavga var dedi. Apartmana geldiğimde bahçede her iki katılan sanığı yerde yaralı vaziyette yatarken gördüm.

Kavga nasıl çıktı görmedim. Çevreden bağrışmalar olduğunu duydum öyle söylediler, ellerinde bıçakta görmedim" şeklindedir.

Gereçeli kararda tanık H.K.'nin beyanı bulunmamaktadır. 28/1/2010 tarihli celsede bu tanığın daha önceki ifadeleri okunmuştur.

13. İlk derece mahkemesi,

"Dosya içerisindeki bütün bilgi ve belgeler birlikte değerlendirildiğinde; katılan sanıkların komşu oldukları, olay günü aralarında tartışma çıktığı, tartışmanın kavgaya dönüştüğü ve bu kavga esnasında katılan sanıkların birbirlerini bıçak ile öldürmeye kalkıştıkları anlaşılmıştır.

Her iki katılan sanığın aralarında olaydan önceye dayalı oturdukları apartmanın yöneticiliği ve aidat borçları yüzünden husumet bulunduğu, bu husumet sebebi ile dönem dönem aralarında kavga çıktığı, olay günü de her iki katılan sanığın bıçak gibi etkin bir silahla birbirlerini toraksa nafiz ve yaşamsal tehlike yaratacak şekilde birden çok bıçak darbesi ile yaraladıkları, hedef aldıkları vücut nahiyeleri ve hâsıl olan harabiyet nazara alındığında; kasularının öldürmeye yönelik olduğu olay yerine gelen tanıklar ve özellikle H. K.'nın müdahalesi ve bıçağı alması nedeniyle her iki sanığın eylemlerini tamamlamadığı anlaşılmış ve bu nedenle öldürmeye teşebbüs suçundan cezalandırılmalarına karar verilmiştir.

Katılan sanıklardan hangisinin ilk olayı başlattığı açık olarak belirlenemediğinden eylemlerini haksız tahrik altında işledikleri kabul edilmiştir."

gerekçesine dayalı olarak müşteki/sanıkların mahkûmiyetlerine karar vermiştir.

14. Bu karar Yargıtay 1. Ceza Dairesinin 16/10/2012 tarih ve E.2011/6554, K.2012/7598 sayılı ilamıyla onanmıştır. Onama kararı 22/11/2012 tarihinde başvuru tarafından öğrenilmiştir.

15. Başvurucu 24/12/2012 tarihinde bireysel başvuruda bulunmuştur.

B. İlgili Hukuk

16. 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 81. maddesi şöyledir:

"Bir insanı kasten öldüren kişi, müebbet hapis cezası ile cezalandırılır."

17. 5237 sayılı Kanun'un 35. maddesi şöyledir:

"(1) Kişi, işlemeyi kastettiği bir suçu elverişli hareketlerle doğrudan doğruya icraya başlayıp da elinde olmayan nedenlerle tamamlayamaz ise teşebbüsten dolayı sorumlu tutulur.

(2) Suça teşebbüs halinde fail, meydana gelen zarar veya tehlikenin ağırlığına göre, ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası yerine onüç yıldan yirmi yıla kadar, müebbet hapis cezası yerine dokuz yıldan onbeş yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. Diğer hallerde verilecek cezanın dörtte birinden dörtte üçüne kadarı indirilir."

18. Aynı Kanun'un 29. maddesi şöyledir:

"Haksız bir fiilin meydana getirdiği hiddet veya şiddetli elemnin etkisi altında suç işleyen kimseye, ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası yerine onsekiz yıldan yirmidört yıla ve müebbet hapis cezası yerine oniki yıldan onsekiz yıla kadar hapis cezası verilir. Diğer hallerde verilecek cezanın dörtte birinden dörtte üçüne kadarı indirilir."

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

19. Mahkemenin 11/12/2014 tarihinde yapmış olduğu toplantıda başvurunun 24/12/2012 tarih ve 2013/216 numaralı bireysel başvurusu incelenip gereği düşünüldü:

A. Başvurucunun İddiaları

20. Başvurucu yaklaşık yedi yıl süren yargılamada makul sürenin aşıldığını, taraflar arasında daha önce yaşanan başka bir olayın kanıtlarının davanın kanıtıymış gibi değerlendirildiğini, sunulan delillerin gerekçesiz olarak reddedildiğini, tanıklar Y.G. ve H.K.'nin beyanlarının açıkça hatalı değerlendirildiğini, gerçekte olmayan tanık ifadeleri esas alınarak hüküm verildiğini belirterek Anayasa'nın kişi hürriyeti ve güvenliği ile adil yargılanma hakkına ilişkin 19. ve 36. maddelerinin ihlal edildiğini ileri sürmüş, yeniden yargılama yapılmasına ve tazminata karar verilmesini talep etmiştir.

B. Değerlendirme

21. Başvurucunun iddiaları, yargılamanın hakkaniyete uygun yürütülmediği, mahkûmiyet kararının somut gerekçeye dayanmadığı ve yargılamada makul sürenin aşıldığına ilişkindir. Anayasa Mahkemesi, olayların başvuru tarafından yapılan hukuki nitelendirmesi ile bağlı değildir (B. No: 2012/695, 12/2/2013, § 15). Bu şikâyet temelinde yapılan başvurunun adil yargılanma hakkı kapsamında incelenmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

1. Kabul Edilebilirlik Yönünden

a. Hakkaniyete Uygun Yargılanma Hakkının İhlali İddiası

22. Anayasa'nın 148. maddesinin dördüncü fıkrası şöyledir:

“Bireysel başvuruda, kanun yolunda gözetilmesi gereken hususlarda inceleme yapılamaz.”

23. 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 48. maddesinin (2) numaralı fıkrası şöyledir:

“Mahkeme, ... açıkça dayanaktan yoksun başvuruların kabul edilemezliğine karar verebilir.”

24. 6216 sayılı Kanun'un 48. maddesinin (2) numaralı fıkrasında açıkça dayanaktan yoksun başvuruların Mahkemece kabul edilemezliğine karar verilebileceği belirtilmiştir. Anayasa'nın 148. maddesinin dördüncü fıkrasında ise açıkça dayanaktan yoksun başvurular kapsamında değerlendirilen kanun yolunda gözetilmesi gereken hususlara ilişkin şikâyetlerin bireysel başvuruda incelenemeyeceği kurala bağlanmıştır.

25. Derece mahkemeleri, kararların yapısı ve içeriği ile ilgili olarak geniş bir takdir hakkına sahiptirler. Özellikle taraflarca ileri sürülen kanıtların kabulü ve değerlendirilmesi öncelikle derece mahkemelerinin görevidir. Bu nedenle, açık keyfilik veya bariz takdir hatası olmadıkça, belirli bir kanıt türünün kabul edilebilir olup olmadığına, değerlendirme şekline veya aslında başvurunun suçlu olup olmadığına karar vermek, Anayasa Mahkemesinin görevi değildir (B.No. 2013/7800, 18/6/2014, § 33).

26. Buna karşın mahkemeler, “kararlarını hangi temele dayandırdıklarını yeterince açık olarak belirtme” yükümlülüğü altındadırlar. Bu yükümlülük, tarafların temyiz hakkını kullanabilmeleri için gerekli olması yanı sıra, tarafların, muhakeme sırasında ileri sürdükleri iddialarının kurallara uygun bir biçimde incelenip incelenmediğini bilmeleri ve

ayrıca demokratik bir toplumda, toplumun kendi adına verilen yargı kararlarının sebeplerini öğrenmelerinin sağlanması için de gereklidir (B.No. 2013/7800, 18/6/2014, § 34).

27. Mahkemelerin bu yükümlülüğü, yargılamada ileri sürülen her türlü iddia ve savunmaya, karar gerekçesinde ayrıntılı şekilde yanıt verilmesi şeklinde anlaşılabilir. Bu nedenle, bir kararda tam olarak hangi unsurların bulunması gerektiği, davanın niteliğine ve koşullarına bağlıdır. Bununla birlikte muhakeme sırasında açık ve somut bir biçimde öne sürülen iddia ve savunmalar davanın sonucuna etkili olması, başka bir deyişle davanın sonucunu değiştirebilecek nitelikte olması halinde, davayla doğrudan ilgili olan bu hususlara mahkemelerce makul bir gerekçe ile yanıt verilmesi zorunludur (B.No. 2013/7800, 18/6/2014, § 35).

28. Başvuru konusu olayda, daha önce taraflar arasında yaşanan olayların dava konusu yargılamayla karıştırıldığı ve lehe olan hususlar dikkate alınmadan mahkûmiyete karar verildiği belirtilmekte olup, başvurunun iddialarının özünün esas itibarıyla yargılamanın sonucuna ilişkin olduğu anlaşılmaktadır.

29. İlk derece mahkemesinin kararına esas gerekçe dikkate alındığında, yargılamada ulaşılan sonuç bakımından taraflar arasında gerçekleşen önceki olayların yargılama konusu olayla karıştırıldığı ve ulaşılan sonucun açık biçimde gerçekte olmayan olgulara dayandırıldığı kabulü mümkün görülmemiştir. Başvuru kapsamında ileri sürülen iddiaların dava konusu yapılmış maddi olay ve olguların kanıtlanması, delillerin değerlendirilmesi ve hukuk kurallarının yorumlanmasına ilişkin olduğu anlaşılmaktadır.

30. Açıklanan nedenlerle, başvurunun iddiasının kanun yolunda gözetilmesi gereken hususlara ilişkin olduğu anlaşıldığından, başvurunun bu kısmının diğer kabul edilebilirlik şartları yönünden incelenmeksizin “açıkça dayanaktan yoksun olması” nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

b. Makul Sürede Yargılanma Hakkının İhlali İddiası

31. Başvurunun, makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği yönündeki iddiasının dayanaktan yoksun olmadığı, ayrıca başka bir kabul edilemezlik nedeni de bulunmadığı görüldüğünden bu iddia bakımından başvurunun kabul edilebilir olduğuna karar verilmesi gerekir.

2. Esas Yönünden

32. Başvurucu, hakkında yürütülen yargılamanın makul sürede sonuçlanmaması nedeniyle adil yargılanma hakkının ihlal edildiğini iddia etmiştir.

33. Anayasa ve AİHS’ nin ortak koruma alanı dışında kalan bir hak ihlali iddiasına ilişkin başvurunun kabul edilebilir olduğuna karar verilmesi mümkün değildir (B. No: 2012/1049, 26/3/2013, § 18). AİHS ile AİHM içtihadından ortaya çıkan ve adil yargılanma hakkının görünümleri olan ilke ve haklar, Anayasa’nın 36. maddesinde yer alan adil yargılanma hakkının da unsurlarıdır. Somut başvurunun dayanağını oluşturan makul sürede yargılanma hakkı, AİHS’ nin 6. maddesinde yer alması nedeniyle adil yargılanma hakkı kapsamındadır. Ayrıca, davaların en az giderle ve mümkün olan süratle sonuçlandırılmasının yargının görevi olduğunu belirten Anayasa’nın 141. maddesi de, Anayasa’nın bütünlüğü ilkesi gereği makul sürede yargılanma hakkının değerlendirilmesinde göz önünde bulundurulmalıdır (B. No: 2012/13, 2/7/2013, § 38, 39).

34. Davanın karmaşıklığı, yargılamanın kaç dereceli olduğu, tarafların ve ilgili makamların yargılama sürecindeki tutumu ve başvurunun davanın hızla

sonuçlandırılmasındaki menfaatinin niteliği gibi hususlar, bir davanın süresinin makul olup olmadığının tespitinde göz önünde bulundurulması gereken kriterlerdir (B. No: 2012/13, 2/7/2013, § 41-45).

35. Anayasa'nın 36. ve AİHS' nin 6. maddeleri uyarınca kişilere, medeni hak ve yükümlülükler ile ilgili uyuşmazlıkların yanı sıra, cezai alanda yöneltilen suç isnatlarının makul sürede karara bağlanmasını talep hakkı tanınmıştır. Suç isnadı, bir kişiye suç işlediği iddiasının yetkili makamlar tarafından bildirilmesi olup, kişiye cezai alanda yöneltilen iddianın suç isnadı niteliğinde olup olmadığının tespitinde, iddia olunan suçun pozitif düzenlemelerdeki yerinin, suçun gerçek niteliğinin, suç için öngörülen cezanın niteliği ile ağırlığının değerlendirilmesi gerekir. Ancak isnat olunan fiil, ceza kanunlarında suç olarak nitelendirilmiş ve yargılamada ceza hukuku kuralları uygulanmış ise, ayrıca bir uygulanabilirlik incelemesi yapılmaksızın, adil yargılanma hakkının kapsamına girdiği kabul edilecektir (B. No: 2012/625, 9/1/2014, § 31).

36. Başvuru konusu olayda, 7/4/2006 tarihinde başvuru ve diğer sanık hakkında karşılıklı yaralama suçunu işledikleri iddiasıyla 22/8/2006 tarihli iddianameyle Gaziosmanpaşa 2. Asliye Ceza Mahkemesinde kamu davası açılmıştır. Bu mahkemenin 30/4/2008 tarihli görevsizlik kararıyla dava Bakırköy 12. Ağır Ceza Mahkemesince yürütülmüştür. Mahkemenin 12/10/2010 tarihli ve E.2008/486, K.2010/391 sayılı kararıyla başvuruca öldürmeye teşebbüs suçunu işlediği gerekçesiyle sonuç olarak 5 yıl 10 ay hapis cezasına mahkûm edilmiştir. Bu karar Yargıtay 1. Ceza Dairesinin 16/10/2012 tarihli kararıyla onanmıştır. Kesinleşen mahkûmiyetle başvuruca hakkında hapis cezası verilmiştir. Bu çerçevede başvuruca hakkındaki suç isnadına dayalı yargılamanın Anayasa'nın 36. maddesinin güvence kapsamına girdiği konusunda kuşku bulunmamaktadır (B. No: 2012/625, 9/1/2014, § 32).

37. Ceza muhakemesinde yargılama süresinin makul olup olmadığı değerlendirilirken sürenin başlangıcı, bir kişiye suç işlediği iddiasının yetkili makamlar tarafından bildirilmesi veya isnattan ilk olarak etkilendiği arama ve gözaltı gibi bir takım tedbirlerin uygulanması anıdır. Ceza yargılamasında sürenin sona erdiği tarih, suç isnadına ilişkin nihai kararın verildiği, yargılaması devam eden davalar yönünden ise Anayasa Mahkemesinin makul süre şikâyetiyle ilgili kararını verdiği tarihtir (B. No: 2013/695, 9/1/2014, § 32).

38. Bununla birlikte, suç isnadının tarihi ile Anayasa Mahkemesinin bireysel başvuruların incelenmesi ile ilgili zaman bakımından yetkisinin başladığı tarih farklı olabilir. Anayasa Mahkemesince verilen birçok kararda, ceza muhakemesinde yargılama süresinin makul olmadığı yönündeki şikâyetlerde, 23/9/2012 tarihinde derdest olmak şartıyla, suç isnadının gerçekleştiği tarih ile suç isnadına ilişkin nihai kararın ilgilisi tarafından öğrenildiği tarihe veya devam eden davalarda Anayasa Mahkemesinin başvuruyu karara bağladığı tarihe kadar geçen sürenin dikkate alınacağına hükmedilmiştir (Birçok karar arasında bkz: B. No: 2013/695, 9/1/2014, § 36; B. No: 2013/13, 2/7/2013, § 51).

39. Somut yargılama açısından olayın gerçekleştiği 7/4/2006 tarihi itibarıyla başvuruca hakkında şüpheli sıfatıyla soruşturma kapsamında işlem yapılmıştır. Başvuruca hakkındaki mahkûmiyet kararının kesinleştiği 16/10/2012 tarihinde yargılama sona ermiştir.

40. Başvuruya konu yargılama sürecinde ilk olarak Gaziosmanpaşa 2. Asliye Ceza Mahkemesinde açılan kamu davasında yaklaşık 2 yıllık süre sonunda görevsizlik kararı verilmiştir. Bu karar üzerine dava dosyası Bakırköy 12. Ağır Ceza Mahkemesine gönderilmiştir. Bakırköy 12. Ağır Ceza Mahkemesince yürütülen dava yaklaşık 2 yıl sonra sonuçlanmıştır. Temyiz aşamasındaki inceleme de yaklaşık 2 yıl sürmüştür.

41. 5271 sayılı Kanun'un öngördüğü yargılama usullerine tabi mahkemelerde yargılamaların makul sürede sonuçlanmadığı yönündeki iddialar daha önce bireysel başvuru konusu yapılmış ve Anayasa Mahkemesi tarafından makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği yönünde karar verilmiştir (B. No: 2012/625, 9/1/2014, § 22-45).

42. Başvuruya konu davada yer alan sanık/müşteki sayısı, suçlamaların niteliği ile yargılama kapsamında icrası gereken usul işlemleri dikkate alındığında yargılamanın karmaşık olmadığı açıktır. Dava sürecinin bütününe bakıldığında, somut başvuru açısından farklı bir karar verilmesini gerektirecek bir yön bulunmadığı ve olayla birlikte başlayan soruşturmadan itibaren kesin hükmün verildiği tarihe kadar geçen 6 yıl 6 ayı aşan yargılama sürecinde makul olmayan bir gecikmenin olduğu sonucuna varılmıştır.

43. Açıklanan nedenlerle, başvurunun Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

3. 6216 Sayılı Kanunun 50. Maddesi Yönünden

44. 6216 sayılı Kanun'un 50. maddesinin (1) numaralı fıkrasında, esas inceleme sonunda ihlal kararı verilmesi hâlinde ihlalin ve sonuçlarının ortadan kaldırılması için yapılması gerekenlere hükmedileceği belirtilmiş; ancak yerindelik denetimi yapılamayacağı, idari eylem ve işlem niteliğinde karar verilemeyeceği hüküm altına alınmıştır.

45. Başvuruda, yargılamanın makul sürede sonuçlandırılmaması nedeniyle Anayasa'nın 36. maddesinin ihlal edildiği sonucuna varılmıştır.

46. Başvurucu 500.000,00 TL manevi tazminat talep etmiştir. Başvurucunun makul sürede yargılanma hakkına yönelik müdahale ve yalnızca ihlal tespitiyle telafi edilemeyecek ölçüdeki manevi zararın varlığı nedeniyle somut olayın özellikleri dikkate alınarak başvurucuya takdiren net 5.000,00 TL manevi tazminat ödenmesine karar verilmesi gerekir.

47. Başvurucu tarafından yapılan ve dosyadaki belgeler uyarınca tespit edilen 172,50 başvuru harcı ve 1.500,00 TL vekâlet ücretinden oluşan toplam 1.672,50 TL yargılama giderinin başvurucuya ödenmesine karar verilmesi gerekir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Başvurunun,

1. Hakkaniyete uygun yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin kısmının *açıkça dayanaktan yoksun olması* nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA,

2. Makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin kısmının KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA,

B. *Yargılamanın makul sürede sonuçlandırılmaması* nedeniyle Anayasa'nın 36. maddesinin İHLAL EDİLDİĞİNE,

C. Başvurucuya takdiren net 5.000 TL manevi tazminat ÖDENMESİNE,

D. Başvurucu tarafından yapılan 172,50 TL harç ve 1.500,00 TL vekâlet ücretinden oluşan toplam 1.672,50 TL yargılama giderinin başvurucuya ÖDENMESİNE,

E. Ödemenin kararın tebliğinden sonra Maliye Bakanlığına yapılacak başvurudan itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması halinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal faiz uygulanmasına,

11/12/2014 tarihinde **OY BİRLİĞİYLE** karar verildi.

Başkan
Serruh KALELİ

Üye
Hicabi DURSUN

Üye
Erdal TERCAN

Üye
Zühtü ARSLAN

Üye
Hasan Tahsin GÖKCAN